

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

67.

KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 25-го Августа. — 1839 — Wilno. Piątek. 25-go Sierpnia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Вильна.

22-ое ч. сего Августа, Высочайший торжественный день Священнаго Коронованія Ихъ Императорскихъ Величествъ, празднуемъ былъ въ нашемъ городѣ.

Въ 10 часовъ утра былъ церковный парадъ на дворцовой площади, отъ войскъ, въ Вильнѣ расположенныхъ.

Въ половинѣ 11 часа, Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Гродненскій, Минскій и Вилостокскій Генераль-Губернаторъ, Генераль-Адъютантъ, Князь Николай Андреевичъ Долгоруковъ, принималъ поздравленія отъ Духовенства, Военныхъ и Гражданскихъ Чиноу — Дворянства, послѣ, съ всѣмъ собраніемъ, отправился въ Церковь Св. Духа, для слушанія Божественной Литургіи, по окончаніи которой воспыло благодарственное молебствіе, съ провозглашеніемъ многолѣтія Ихъ Императорскимъ Величествамъ и всему Августѣйшему Дому при сто одномъ пушечномъ выстрѣлѣ съ Виленскихъ укрѣпленій.

Въ то же время, въ церквахъ всѣхъ другихъ исповѣданій, совершено благодарственное молебствіе.

Въ 3 часа по полудни былъ большой обѣдъ у Его Сіятельства Господина Военнаго Губернатора.

Въ 5 часовъ дано гулянье подъ качелями, которыя, равно какъ и весь городъ, были иллюминированы, а въ Театрѣ бесплатно спектакль, открывшійся Русскимъ Народнымъ Гимномъ: *Боже Царя Храни!*

Санктпетербургъ, 17 Августа,

Государь Императоръ одобрилъ предположеніе Г. Генераль-Губернатора Западной Сибири, о перемѣщеніи изъ Тобольска въ Омскъ Главнаго Военнаго и Гражданскаго Управленія, Высочайше повелѣть соизволилъ: перемѣстить изъ Тобольска въ Омскъ слѣдующія части управленія: 1) Корпусный Штабъ, не отдѣляя отъ него Управленія Военно-топографической съемки Западной Сибири и Инженернаго Управленія кордоннымъ ведомствомъ. 2) Тобольскую Провіантскую Коммиссію. 3) Управленіе Сибирскаго округа Артиллерійскихъ гарнизоновъ и находящіяся въ его вѣдѣніи: вторую половину Оренбургскаго Окружнаго Арсенала, окружную школу и учебную команду. 4) Управленіе VIII Округа Корпуса Жандармовъ. 5) Главное Управленіе Западной Сибири. Къ перемѣщенію приступить по возможности съ наступленіемъ весны или лѣта, (1839).

— Штабсъ-Капитанъ Сергій Мельцеръ получилъ

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

WILNO.

День 22 - gi Sierpnia; Wysokiej Uroczystości rocznica Świętej Koronacji NAJJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA ICH MOŚĆ, święcony był w naszym mieście.

O godzinie 10-tej zrana, odbyła się parada cerkiewna na placu pałacowym z wojsk, w Wilnie rozłożonych.

O pół do 11-tej, Jaśnie Oświecony Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant, Xiążę Nikołaj Andrzejewicz Dołhorukow, przyjmował powinszowania Duchowieństwa, Wojskowych i Cywilnych Urzędników i Dworzanstwa. Późem, z całym zgromadzeniem, udał się do cerkwi Św. Ducha, dla słuchania Liturgii Bożkiej, po ukończeniu której, śpiewane były dziękczynne modły, z podniesieniem głosów, w prośbach o długie lata dla NAJJAŚNIEJSZYCH CESARSTWA ICH MOŚĆ i całego NAJJAŚNIEJSZEGO DOMU CESARSKIEGO, wśród wystrzałów sto jeden razy z twierdzy Wileńskiej.

W tymże czasie, w świątyniach wszystkich innych wyznań, odprawiane były dziękczynne modły.

O 5-ciej z południa był wielki obiad u Jaśnie Oświeconego Pana Wojennego Gubernatora.

O godzinie 5-ej były zabawy pod kaczalami, które, równie jak i całe miasto, były oświecone, a w Teatrze bezpłatne widowisko, rozpoczęte śpiewaniem Ruskiego hymnu: *Boże Króla zachowaj.*

Sankt-Petersburg, 17-go Sierpnia.

Cesarz Jego Mość, przyznawszy dobrym, projekt P. Jenerał-Gubernatora Syberyi Zachodniej, o przeniesieniu z Tobolska do Omska Głównego Wojskowego i Cywilnego Zarządu, Najwyżej rozkazać raczył: przeniesić z Tobolska do Omska następujące wydziały zarządu: 1) Sztab Korpusu, nie oddzielając od niego Zarządu Wojskowo-Topograficznego zdejmowania Syberyi Zachodniej i Zarządu Inżyniernego kordonowem zawiadywaniem. 2) Tobolską Prowiantską Kommissyę. 3) Zarząd Sybirskiego okręgu garnizonów artylleryjskich i znajdujące się w jego wiedz: drugą połowę Orenburskiego Okręgowego Arsenalu, Szkołę Okręgową i komendę uczebną. 4) Zarząd VIII Okręgu Korpusu Żandarmów. 5) Główny Zarząd Syberyi Zachodniej. Do przeniesienia przystąpić podług możliwości z nastaniem wiosny albo lata, (1839).

— Sztabskapitan Sergiusz Melcer, otrzymał dzie-

десятилѣтнюю привилегію на изобрѣтенный имъ паровой котелъ съ нѣсколькими выѣстными, и на примѣненіе сего котла къ устройству паровой печи, подъ общимъ названіемъ: Русскаго нагревательнаго снаряда.

— Иностранецъ *Дронзаръ* получилъ шестилѣтнюю привилегію на водоочистительный снарядъ *Фонвиеля*, который во Франціи получилъ 27 Ноября 1835 года 10-ти лѣтнюю привилегію на сіе изобрѣтеніе.

— 22 го Іюля, происходила закладка Цѣвчскаго моста, на Мойкѣ, у Дворцовой площади, между зданіями Гвардейскаго Штаба и Министерства Иностраннѣхъ Дѣлъ. Мостъ сей, будетъ занимать въ ширину все пространство между двумя послѣдними зданіями, и послужитъ довершеніемъ великолѣпной Дворцовой площади. Онъ воздвигается изъ чугуна, на гранитныхъ устояхъ, и будетъ одинъ изъ самыхъ красивыхъ въ столицѣ. Сооруженіе его, подъ главнымъ надзѣломъ Г. Министра Финансовъ, возложено на Генераль-Маіора *Адама*. Отливка чугунныхъ частей и украшеній производится на казенномъ Александровскомъ Литейномъ заводѣ. Мостъ сей предполагаютъ окончить къ будущей веснѣ.

— Иностранецъ *Адольфъ Гонценбахъ*, получилъ шестилѣтнюю привилегію на усовершенствованное устройство, въ повозкахъ всякаго рода, осей, движущихся на цилиндрахъ. Изъ опытовъ, одѣланныхъ посредствомъ динамометра, выведено, что для движенья большаго дилижанса съ таковымъ устройствомъ требовалась сила только въ 400 килограммовъ, тогда какъ тотъ же самый экипажъ съ обыкновенными осями, требовалъ для движенья силы въ 700 килограммовъ, что составляетъ 43% разницы. — Посредствомъ измѣненія, дѣлаемаго въ осяхъ, берегаются нынѣ силы около 50%. Двухъ-колесная повозка, запряженная одною сильною лошадью, имѣетъ груза обыкновенно отъ 20 до 22 центнеровъ; та же самая повозка, при тѣхъ же обстоятельствахъ, но съ осями движущимися на цилиндрахъ, можетъ быть нагружена 36% и 40 центнерами.

— Наслѣдники помѣщика *Шапилова*, уволили въ свободные хлѣбопашцы 9-ть душъ мужскаго пола крестьянъ Калужской губерніи, Мещовскаго уѣзда, села Панкова. Увольняемые получили, для полюбовнаго раздѣла между собою, 21 десятину земли, обязавшись купить еще 41 десятину на свой счетъ, и за увольненіе съ уступкою земли заплатить владѣльцамъ 4000 рублей.

— Помѣщикъ Екатеринбургскаго уѣзда, Штабсъ-Капитанъ *Бѣльгеновъ*, уволилъ въ свободные хлѣбопашцы дворовую женщину съ дѣтми, тремя мужскаго и четырьмя женскаго пола. Увольняемымъ предоставленъ участокъ земли въ 197 десятинъ, 1089 саж., съ обязанностію заплатить владѣльцу по 6 рублей за десятину.

— Когда *Князь Петръ Ивановичъ Баграціонъ* умеръ въ селѣ Симѣ, въ совершенномъ одиночествѣ (*), не кому было по немъ уронить слезы, не кому произнести надгробнаго слова. Нынѣ, по случаю печальной церемоніи, возобновляющей погребальный обрядъ, при которомъ никто изъ друзей и приближенныхъ присутствовать не могъ, да позволено будетъ намъ напомнить одну только послѣднюю черту его военной жизни, доказывающую, что въ этомъ мужѣ достоинства великаго полководца были еще украшены качествами доблестнаго гражданина. Известно всемъ, съ какою мужествомъ и какими искусными движеніями, въ 1812 году, *Князь Баграціонъ* преодолевалъ всѣ трудности и препятствія, заграждавшія ему дорогу для соединенія съ 1-ю Западною Арміею. Но, въ то время, когда онъ употреблялъ всѣ способности ума и всю дѣятельность благоразумнаго полководца, чтобы достигъ этой важной цѣли, онъ зналъ, что по соединеніи обѣихъ Армій, онъ долженъ поступить подъ начальство младшаго его Генерала *Барклая де Толли*. Но тутъ ли было мѣсто для его благородной души чувствовать оскорбленіе самолюбія? Когда *Барклай* прибылъ въ Смоленскъ, то *Князь Баграціонъ* отправился къ нему, и сказалъ: „Я къ вамъ являюсь какъ къ Начальнику: теперь не время считаться старшинствомъ по службѣ, Россія въ опасности, Государь повелѣваетъ, мы должны думать только о спасеніи Отечества, и къ этой цѣли направить наши общія усилія.“ — О сколь горестны въ тогдѣшнее время должны были быть послѣднія минуты жизни для сердца, пылающаго такою любовью къ Отечеству! Подъ Бородинымъ, *Князь Баграціонъ* сражался, какъ левъ; мужественно от-

сѣцелѣтніи привилегіи на wynaleziony przezeń kocioł parowy z kilką padziatami, i na przystosowanie tego kotła do urządzenia parownego pieca, pod ogólném nazwaniem: Ruskiego ogrzewającego aparatu.

— Cudzoziemiec *Dronzar*, otrzymał sześcioletni przywilej na aparat do czyszczenia wody *Fonviela*, który we Francyi otrzymał 27 Lipca 1835 roku 10-tni przywilej na ten wynalazek.

— D. 22 Lipca odbyło się założenie mostu *Spiewaków* na *Mojce*, u *Patacowego* placu, między gmachami Sztabu Gwardyi i Ministerium Spraw Zagranicznych. Most ten, będzie zajmował wszędy całą przestrzeń między dwoma ostatnimi gmachami, i posłuży ku dopełnieniu spaniałego placu *Patacowego*. Budują go z czugunu, na granitowych izbicach, i będzie jednym z najpiękniejszych w stolicy. Budowanie jego, pod główną wiedzą P. Ministra Skarbu, polecone jest P. Jenerał-Majorowi *Adamowi*. Żelazne sztuki i ozdoby, odlewają się w *Alexandrowskiej* *Ludwiarni* Skarbowej. Most ten, ma być ukończony do przyszłej wiosny.

— Cudzoziemiec *Adolf Hontzenbach* otrzymał sześcioletni przywilej na udoskonalone budowanie, w powozach wszelkiego rodzaju, osi, poruszających się na cylindrach. Z doświadczeń, czynionych za pośrednictwem dynamometru, wypadło, że do poruszenia wielkiego dylżansu z takim urządzeniem potrzebna była siła tylko 400 kilogramów, gdy tymczasem do poruszenia tegoż samego powozu na zwyczajnych osiach, potrzeba było siły 700 kilogramów, co stanowi 43% różnicy. — Za pośrednictwem zmiany, robionej w osiach, oszczędza się teraz siły około 50%. Dwukołowy powoz, zaprzężony jednym koniem silnym, ma ładunku zwyczajnie 20 do 22 centnarów; natenże sam powoz, z temiż okolicznościami, ale z osiami poruszającymi się na cylindrach, można ładować 36% i 40 centnarów. (G.S.P.)

— Sukcessorowie obywatela *Szapiłowa* uwolnili do stanu wolnych rolników 9 душ pici мужской вѣстціи в Губерніи Калужской, повіеіе Мѣсцзовскимъ, wsi *Pankowie*. Uwolnieni otrzymali, do polubownego między sobą rozdziału, 21 dziesięcin ziemi, z obowiązkiem kupienia jeszcze 41 - dziesięcin na swój rachunek, i za uwolnienie z ustąpieniem ziemi, zapłacić właścicielom 4000 rubli.

— Obywatel powiatu *Ekaterynosławskiego*, Sztabsk-Kapitan *Bielczekow*, uwolnił do stanu wolnych rolników 197 dziesięcin 1089 sążni, z obowiązkiem zapłacenia właścicielowi po 6 rubli za dziesięcinę. (D.M.S.W.)

— Kiedy *Xiąże Piotr Iwanowicz Bagration* umierał we wsi *Simie*, w zupełnej samotności (*), nie było komu z nim uronić, nie było komu nad mogiłą przemówić. Teraz, z okoliczności żałobnej ceremonii, odnawiającej obrzędy pogrzebowe, na których nikt z przyjaciół i zbliżonych obecnym być nie mógł, wolno nam niech będzie odnowić pamięć jednej tylko ostatniej charakterystyki wojskowego jego żywota, dowodzącej, że w mężu tym, talenta wielkiego wodza, przyozdobione były jeszcze przymiotami cnotliwego obywatela. Wiadomo wszystkim, z jakim mężem i jakimi zręcznymi obrótami, w roku 1812 m., *Xiąże Bagration* pokonał wszystkie trudności i zawady, przecinając mu drogę do połączenia się z 1-szém Zachodniém Wojskiem. Lecz w tymże czasie, kiedy używał wszystkich sił rozumu i całej czynności roztropnego wodza, ażeby cel ten waży osiągnąć, wiedział, że po złączeniu się obu wojsk, sam będzie musiał pójść pod dowództwo młodszego od siebie Jenerała *Barclaya de Tolli*. B, iże to czas dla ślachetnej jego duszy zajmować się uczuciem obrazu samolubstwa? Kiedy *Barclay* przybył do *Smoleńska*, *Xiąże Bagration* udał się do niego i powiedział: „Stawię się wam, jako Naczelnikowi: nie czas teraz uważać na starszeństwo w służbie, Rossya w niebezpieczeństwie, Monarcha rozkazuje, powinniśmy myśleć tylko o zbawieniu Ojczyzny, i do tego celu wyłożyć wspólne nasze usiłowania.“ — O jak bolesne w owym czasie być powinny ostatnie chwile życia dla serca, pałającego taką ku Ojczyźnie miłością! Pod *Borodinem*, *Xiąże Bagration*, walczył jak lew; mężnie utrzymywał słabą pozycją lewego skrzydła, przeciwko nieprzyjacielowi, daleko przewyższającemu; samego siebie przyniósł w ofierze!... Ale

*) Хозяинъ Симской вотчины, Генераль-Лейтенантъ *Князь Б. А. Голицынъ* командовалъ тогда всѣмъ Владимірскимъ ополченіемъ, а многочисленное его семейство, въ слѣдствіе тогдѣшнихъ обстоятельствъ, было разсѣяно въ предѣлахъ ополченія.

*) Właściciel majątności *Simskiej*, Jenerał-Porucznik *Xiąże B. A. Golycyn*, dowodził wtedy całém uzbrojeniemъ *Włodzimierskiem*, a liczna jego familia, z przyczyny owocześnie okoliczności, znajdowała się rozrzucona po różnych miejscach kraju.

становилъ слабую позицію лѣваго крыла противъ гораздо превосходительнаго непріятеля, принесъ себя въ жертву!... Но ему дано было только видѣть скорбь народной земли!... Отступленіе послѣ Бородина, занятіе непріятелемъ столицы, пожаръ Москвы, поруганіе сватыни, всѣ сіи сверхъ-естественныя обстоятельства, которыя носили въ себѣ зародышъ сильнѣйшаго могущества и величайшаго торжества Россіи, для него, страдающаго душою и тѣломъ, могли казаться только уничиженіемъ... гибелью Отечества!... Но утѣшься, доблестная душа! Россія никогда не забудетъ твоихъ заслугъ; Николай, по истеченіи 27 годовъ, хочетъ почтить твой прахъ достойнымъ твоей славы погребеніемъ, на самомъ томъ мѣстѣ, гдѣ ты показавъ, какъ Русскому должно умирать за Русь, и память твою не изгладится никогда изъ сердецъ истинныхъ сыновъ Отечества!... Не на землѣ сей вкусилъ ты награду героическаго твоего самоотверженія. (Спб. В.)

Одесса, 1-го Августа.

Пароходъ *Нева* прибылъ сюда изъ Константинополя, 31 Іюля; съ нимъ получены слѣдующія важнѣйшія извѣстія: При отплытіи парохода изъ Константинополя, столица эта наслаждалась совершеннымъ спокойствіемъ. За нѣсколько дней, прибывъ въ Константинополь Принцъ Жуанвильскій, оставивши Французскій флотъ подъ начальствомъ Адмирала Лаланда, въ водахъ Тенедоса. Англійскій флотъ, кажется, крейсировалъ близъ Пароса — Изъ Александріи не было получено никакихъ особенно важныхъ извѣстій; Турецкое Правительство намѣрено послать въ Египетъ Чаушъ-Пашу (Министра Юстиціи). Сабба Эффенди, для веденія переговоровъ съ Мегмедомъ-Али. Изъ Сиріи, равнымъ образомъ, нѣтъ никакихъ важныхъ вѣстей. Ибрагимъ-Паша съ арміею своею занималъ Марашъ, а авангардъ его находился близъ Орфы; полагали, что онъ не двинется далѣе, въ слѣдствіе приказаній, полученныхъ имъ отъ своего отца. Гафисъ-Паша, съ 10 или 12 тысячами войска, находится въ Малатіи. Вода въ рѣкѣ Нилѣ поднималась очень медленно, и въ Египтѣ опасались, что наводненіе будетъ слишкомъ слабо для урожая. (О.Г.Ц.П.)

ИНСТРУКЦІЯ для руководства при исполненіи предварительныхъ мѣръ полюбовнаго спеціальнаго размежеванія.

(Продолженіе см. стр. 523.)

6) Посредникъ обязанъ: а) Распорядиться о предварительномъ снятіи дачи на планъ. б) При недостаткѣ казенныхъ, приискать частнаго Землемѣра. в) Если частный Землемѣръ не будетъ приисканъ, представить Губернской Коммиссіи, чтобы снеслась съ Гражданскимъ Губернаторомъ, который дѣлаетъ распоряженіе о командированіи Уезднаго Землемѣра, или, при недостаткѣ Уездныхъ Землемѣровъ, относится къ Главному Директору Межеваго Корпуса, или товарищу его, о высылкѣ Землемѣра съ Корпуса, или помощника. г) Для вызова къ размежеванію всѣхъ участниковъ, доставить свои о томъ извѣщенія подъ росписку наличнымъ помѣщикамъ, помѣреннымъ, управляющимъ имѣніями, равно какъ и тѣмъ лицамъ, кои отъ разныхъ вѣдомствъ будутъ въ ономъ участвовать, или отнести письменно къ тѣмъ изъ нихъ, кои ни сами на лицо не будутъ, ни помѣренныхъ отъ себя не представлять.

7) Всѣ отсутствующіе владельцы дачъ, состоящихъ въ общемъ и чрезполосномъ владѣніи должны извѣстить Губернскую Коммиссію, въ теченіи трехъ мѣсяцевъ со дня открытія оной, о мѣстѣпробыванія своего, и въ послѣдствіи при всякой его перемѣнѣ уведомить ту же Коммиссію, которая о томъ немедленно должна давать знанъ посредникамъ.

8) По полученіи извѣщенія, участвующіе обязаны въ теченіи трехъ мѣсяцевъ, считая отъ времени полученія уведомления посредника, или явиться сами на мѣсто измѣренія, или представить вмѣсто себя уполномоченныхъ, для присутствія при снятіи дачи на планъ и объявленія намѣреній своихъ относительно полюбовнаго размежеванія.

9) Они обязаны также доставлять посреднику всѣ необходимыя пособія, какъ то: раз-

jemu pozwolono było widzieć tylko boleść na rodzinnej ziemi!... Cofnienie się po Borodzińskiej bitwie, zajęcie przez nieprzyjaciela stolicy, pożar Moskwy, znieważenie świątyni, wszystkie te nadprzyrodzone okoliczności, które nosiły w sobie zarodek najmocniejszej potęgi i największego tryumfu Rosyi, dla niego, cierpiącego duszą i ciałem, mogły się wydawać tylko zniszczeniem i zgubą ojczyzny!... Ale ciesz się, duszo cnotliwa! Rosya nigdy nie zapomni zasług twoich: Nikołaj, po upływie lat dwudziestu siedmiu, chce uczcić twe popioły, godnym twej sławy pogrzebem, na témże samém miejscu, gdzie dałeś poznać, jak Rosyjanin umierać powinien za Rosyją, a pamięć twoją nie zaginie nigdy w prawdziwych synach Ojczyzny, w sercach ich żyć nie przestanie!... Nie na tym padole zakosztowałeś nagrody heroicznego poświęcenia się swego. (G.S.P.)

Одесса, 1-го Сіерпня.

Statek parowy *Newa*, przybyły tu ze Stambułu, d. 31 Lipca, przyniósł następujące ważniejsze wiadomości: Przy wypływanii statku ze Stambułu, stolica ta cieszyła się zupełną spokojnością. Od kilku dni przybył do Stambułu Xiążę Joinville, pozostawiający flotę Francuską, pod dowództwem Admirała Lalande, na wodach Tenedos. Zdaje się, że flota Angielska krążyła blisko Paros. Z Alexandryi nie otrzymano żadnych szczególnie ważnych wiadomości; Rząd Turecki ma zamiar posłać do Egiptu Czauz-Baszę (Ministra Sprawiedliwości), Saiba-Efendi, dla prowadzenia układów z Mehmedem-Ali. Z Syryi także nie ma żadnych ważnych nowin, Ibrahim-Basza z wojskiem swoim zajmował Marasz; straż jego przednią, znajdowała się blisko Orty; sądzono, że nie posunie się dalej, w skutku rozkazów ojca swego. Hafiz-Basza, z 10 lub 12 tysiącami wojska, znajdował się w Malatii. — Woda w Nilu wzbierała bardzo powolnie, a w Egipcie obawiano się, aby wylew nie był zbyt słabym dla urodzajów. (G.R.K.P.)

INSTRUKCYA KU PRZEWODNICTWU W WYKONYWANIU POPRZEDNICZYCH ŚRODKÓW POLUBOWNEGO SPECYALNEGO ROZGRANICZENIA.

(Ciąg 2-gi—Ob. str. 523.)

6) Pośrednik jest obowiązany: a) uczynić rozporządzenia względem poprzedniczego zdjęcia majątku na plan. b) W niedostatku skarbowych, postarać się o prywatnego Jeometrę. c) Jeżeli prywatny Jeometra, nie będzie wynaleziony, przedstawić Komisji Gubernialnej, ażeby się zniósł z Gubernatorem Cywilnym, który czyni rozporządzenie względem wysłania Jeometry Powiatowego, lub w niedostatku Jeometrów Powiatowych, odnosi się do Głównego Dyrektora Korpusu Granicznego, lub jego towarzysza, o przysłanie Jeometry tego Korpusu, lub pomocnika. d) Dla wezwania do rozgraniczenia wszystkich przygraniczających, przesłać swoje o tém obwieszczenia pod rewersa obecnym właścicielom ziemskim, pełnomocnikom, zarządzającym majątkami, również jak i tym osobom, które od różnych władz, będą w tém uczestniczyły, albo odnieść się na piśmie do tych z nich, które ani same osobiście nie będą, ani pełnomocników od siebie nie przysła.

7) Wszyscy nieobecni właściciele gruntów, będących w spólném posiadaniu i w szachownicach, obowiązani są uwiadomić Komisją Gubernialną, w przeciągu trzech miesięcy od dnia jej otwarcia, o miejscu swojego zamieszkania, i następnie za każdym jego odmienieniem, uwiadamić też Komisję, która o tém niezwłocznie powinna dawać wiedzieć pośrednikom.

8) Po otrzymaniu obwieszczenia, przygraniczający obowiązani są w przeciągu trzech miesięcy, licząc od czasu uwiadomienia od pośrednika, albo stawić się sami na miejsce wymiaru, albo na miejscu swoim podać pełnomocników, dla obecności przy zdjęciu gruntu na mapę i oświadczenia zamiarów swoich względem polubownego rozgraniczenia.

9) Są także obowiązani przygraniczający, czynić pośrednikowi wszystkie, jak tylko można, pomoce, ja-

сылныхъ, рабочихъ и тому подобное, согласно тому, какъ по 4-му пункту будетъ определено Губернскою Коммисіею въ письменномъ наставленіи посреднику.

10) Если владѣльцы не изъявляютъ согласія на полюбовное размежеваніе, то каждый изъ нихъ обязанъ составить сказку: количеству владѣнія его въ настоящее время въ натурѣ, причинамъ, препятствующимъ ему приступить къ полюбовному соглашенію, и тому, что полагаетъ онъ, должно слѣдовать ему изъ межуемаго участка и по какимъ доказательствамъ, съ означеніемъ и уступки, какую готовъ бы сдѣлать, если на то согласенъ. Сказка сія должна быть подписана самими владѣльцами, или ихъ повѣренными. Впрочемъ посреднику вѣняется въ обязанность всѣми мѣрами стараться склонить владѣльцевъ на полюбовный разводъ.

11) Если же владѣльцы изъявляютъ согласіе на полюбовный разводъ, въ такомъ случаѣ посредникъ обязанъ предложить проекты размежеванія, сообразные, по возможности, съ желаніемъ каждаго владѣльца, убѣждая ихъ, для удобнѣйшаго уравненія выгодъ, къ обмѣнамъ и уступкамъ, хотя бы въ имѣніяхъ имъ же, или межуемой дачи, принадлежащихъ. Само собою разумѣется, что таковыя уступки и промѣны не нарушаютъ очерка межъ генеральнаго размежеванія, который навсегда долженъ остаться ненарушимымъ доказательствомъ урочищъ, тѣмъ размежеваніемъ определенныхъ.

12) По предложеніи посредникомъ нарѣзокъ, которыя могутъ быть неоднократно измѣнены согласно желанію владѣльцевъ, каждый изъ нихъ обязанъ утвердить нарѣзку, для него сдѣланную, на планѣ своею подписью; если же на сіе и за всѣми убѣжденіями посредника не согласится, то долженъ будетъ дать ему отъ себя сказку, подобно той, о которой сказано выше въ 10-мъ пунктѣ, съ объясненіемъ подробно и ясно всѣхъ причинъ, препятствующихъ ему согласиться на предложенную нарѣзку. Какъ въ семъ случаѣ, такъ и въ томъ, о коемъ упомянуто въ 10-мъ пунктѣ, размежеваніе по сей дачѣ останавливается. — Сказки и планы, какіе будутъ составлены, передаются посредникомъ по описи въ уѣздный Архивъ, гдѣ и сохраняются до тѣхъ поръ, пока послѣдуетъ размежеваніе отъ Правительства, и тогда всѣ владѣльцы, требованія которыхъ окажутся неправильными, будутъ подлежать всѣмъ мѣрамъ строгости побудительнаго размежеванія.

13) По соглашенію владѣльцевъ на полюбовный разводъ, когда нарѣзки всѣми владѣльцами будутъ подписаны, посредникъ относится въ Губернскую Коммисію, для сношенія, какъ сказано выше въ пунктахъ 5-мъ и 6-мъ, о командированіи казеннаго Землемѣра, который, по учиненіи повѣрки дачи съ специальнымъ планомъ, предварительно сочиненнымъ, обязанъ составить, подъ руководствомъ посредника, полюбовный актъ по утвержденнымъ владѣльцами нарѣзкамъ на мѣстѣ. Послѣ сего актъ сей имѣетъ быть представленъ на утвержденіе въ Уѣздный Судъ, и когда Судомъ оный утвердится, Землемѣръ поставитъ межевыя знаки и составить планы.

14) Все относящееся до соблюденія правилъ, здѣсь изложенныхъ, лежитъ на попеченіи одного посредника; почему Землемѣры обязаны исполнять всѣ требованія его въ отношеніи скорого и точнаго соблюденія тѣхъ правилъ. По наступленіи же осенняго времени, когда размежеваніе остановится, посредникъ долженъ дать отчетъ о своихъ дѣйствіяхъ Губернской Коммисіи, которая общій отчетъ по Губерніи имѣетъ доставить Главному Директору Межеваго Корпуса, для представленія онаго въ генеральномъ отчетѣ Министру Юстиціи.

15) Всякія предварительныя подписи и про-

ко то: люди до посыланія, роботниковъ, и тѣмъ подобно, стосовнне до того, какъ подлуг 4-го пункту постановлено бѣдзіе преез Коммиссйя Губернйялнй в написаней инструзей поіреднйкowi.

10) Jeżeli właściciele nie oświadczają zgodzenia się na polubowne rozgraniczenie, wtedy każdy z nich, obowiązany jest ułożyć opisanie: ilości posiadłości jego w obecnym czasie w naturze, przyczyn, które są mu przeszkodą dla przystąpienia do polubownego pogodzenia się, i tego, co mu niema, należącym się jemu z ograniczanego участка i na jakich dowodach, z oznaczeniem nawet odstąpienia, jakie gotów uczynić, jeśli na to się zgadza. Opisanie to powinno być podpisane przez samych właścicieli, albo ich pełnomocników. Zresztą, pośrednikowi zaleca się, jako obowiązek, starać się wszelkimi sposobami skłonić właścicieli do polubownego ukończenia.

11) Jeżeli zaś właściciele oświadczają zgodzenie się na ukończenie polubowne, w takim razie pośrednika obowiązkiem, podać projektu rozgraniczenia, zgodne, ile można, z życzeniem każdego właściciela, skłaniając ich, dla łatwiejszego porównania korzyści, do zamiany i odstępow, chociażby w majątkach, do nichże, poza ziemią rozgraniczaną, należących. Samo z siebie wypada, że takie odstąpienia i zamiany, nie naruszają zarysu między jeneralnego ograniczenia, który nazawsze pozostać powinien nietykalnym dowodem uroczysk, tём ograniczeniem oznaczonych.

12) W podaniu przez pośrednika zarysów, które niejednokrotnie odmienione być mogą, stosownie do życzenia właścicieli, każdy z nich powinien utwierdzić zarys, dla niego zrobiony, na mappie, własnym podpisem; jeżeli zaś na to, pomimo wszelkich przekonywań pośrednika, nie zgodzi się, wtedy powinien będzie dać mu od siebie opisanie, podobne owemu, o którym powiedziano wyżej w punkcie 10-m, z objaśnieniem szczegółowym i jasnym wszystkich przyczyn, które są mu przeszkodą do zgodzenia się na podawany zarys. Jak w tём zdarzeniu, tak i w owém, o którym wspomniano w punkcie 10-m, ograniczenie tego majątku zatrzymuje się. — Opisanie i plany, jakie będą ułożone, przestane być mają przez pośrednika, z ich opisaniem do Archiwum powiatowego, gdzie zachowują się, aż póki nie nastąpi rozgraniczenie od Rządu, a wtedy wszyscy właściciele, których wyrażania okażą się niezgodnymi z prawidłami, ulegną wszystkim środkom surowości przymusowego rozgraniczenia.

13) Po zgodzeniu się właścicieli na rozgraniczenie polubowne, kiedy zarysy przez wszystkich właścicieli zostaną podpisane, pośrednik odnosi się do Kommissyi Gubernialnej, dla złożenia się, jak jest powiedziano wyżej w punktach 5 m i 6 m, o wyznaczenie skarbowego Jeometry, który, po zrobieniu sprawdzenia ziemi z planem specjalnym, poprzednio zrobionym, obowiązany jest ułożyć, pod przewodnictwem pośrednika, akt polubowny podług podpisanych przez właścicieli zarysów na miejscu. Potém, akt ten ma być przedstawiony na utwierdzenie do Sądu Powiatowego, a gdy przez Sąd zostanie utwierdzony, Jeometra porobi na ziemi znaki graniczne i plany.

14) Wszystko to, co się odnosi do zachowania prawideł, tu wyłożonych, polega na pieczołowitości samego pośrednika; zatem Jeometrowie, obowiązani są spełniać wszystkie jego zapotrzebowania, co do szybkiego i ścisłego zachowania tych prawideł. Za nastaniem zaś pory jesiennej, kiedy rozgraniczenie będzie strzymane, powinien zdać sprawę ze swoich działań Kommissyi Gubernialnej, która ogólne sprawozdanie o całej Gubernii ma podać, Głównemu Dyrektorowi Korpusu Granicznego, dla przedstawienia w jeneralnym sprawozdaniu Ministrowi Sprawiedliwości.

15) Wszelkie poprzednicze rewersa i akta prze-

мѣнные акты, данные посреднику отъ владѣльцевъ за ихъ подписью и за свидѣтельствомъ двухъ лицъ, хотя бы на простой бумагѣ писанные и неутвержденные судебнымъ порядкомъ, владѣльцами измѣнены быть не могутъ, безъ общаго ихъ и посредника согласія.

16) Если бы, кромѣ раздѣла земель, сдѣланы были какія либо другія между владѣльцами сдѣлки, какъ напримѣръ: о правѣ водопоя, о прогонѣ скота, о срокѣ, въ теченіи коего должны быть переселены крестьяне, или срубленъ лѣсъ, объ опредѣленіи денежнаго вознагражденія и тому подобное: то принимать и сіи сдѣлки къ неперемѣнному исполненію, лишь бы онѣ не были противны законамъ и не нарушали правъ лицъ, неучаствовавшихъ въ таковой сдѣлкѣ.

17) Довѣренности, данныя владѣльцами, кои сами при полюбовныхъ разводахъ и размежеваніяхъ не будутъ, должны быть писаны по установленной формѣ, съ означеніемъ въ нихъ какъ предмета довѣрія, такъ и того, что противу всѣхъ дѣйствій повѣреннаго, согласно сей довѣренности, довѣритель спорить не будетъ. Если довѣренность, по неполнотѣ или неясности, не соответствовала бы цѣли, то посредникъ, приказавъ сочинить проектъ таковой же въ надлежащемъ видѣ, отсылаетъ оный къ владѣльцу съ требованіемъ доставленія, въ указанный поверстный срокъ, новой довѣренности въ замѣнъ старой. (*Окончаніе впрелѣ.*)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

А В С Т Р І Я.

Вѣна, 16 го Августа.

Послѣ прибытія послѣдней почты изъ Турціи, о дѣлахъ на Востокѣ нѣтъ никакихъ извѣстій. Теперь ожидаютъ вѣроятно отвѣта Мегмеда-Али, на послѣднія условія, предложенныя Диваномъ. Съ въ-котораго времени пересылка курьеровъ между здѣшнимъ дворомъ и другими 4-мя могущественными державами приостановилась. Графъ Фикельмонъ, въ теченіи кратковременнаго своего пребыванія въ Вѣнѣ, имѣлъ частныя совѣщанія съ Государственнымъ канцлеромъ, а также съ Англійскимъ и Французскимъ посланниками, послѣ чего выѣхалъ въ Э в Савойю, чтобы проводить оттуда супругу свою въ Неаполь. Неизвѣстно, когда Графъ Фикельмонъ возвратится въ С. Петербургъ.

— Эрцъ-Герцогъ Фридрихъ, который долгое время крѣпировалъ съ командующими имъ корветомъ *Karolina* на Греческихъ водахъ, возвратился въ Триестъ и на нѣсколько дней прибылъ въ Вѣну.

— Изъ Коморна (въ Венгріи) пишутъ слѣдующее: Въ нашемъ городѣ будутъ сдѣланы большія перемѣны; Императоръ во время пребыванія своего здѣсь, предвѣдѣлъ на сей предметъ 5 мил. рейнскихъ гульденовъ.

17 го Августа.

Эрцъ-Герцогъ Францъ отправляется 22 го с. м. въ Лембергъ на маневры, и оттуда съ блестящею свитою поѣдетъ въ Ст. Петербургъ. Въ Сентябрь, Эрцъ-Герцогиня Софія поѣдетъ въ Тагернзе, откуда супругъ на возвратномъ пути своемъ будетъ ей сопутствовать. (*О. Г. Ц. П.*)

Ф Р А Н Ц І Я.

Парижъ, 17 го Августа.

Вчера въ 5 часа по полудни Король прибылъ въ Тюльери, гдѣ Министры имѣли засѣданіе съ 12 часовъ. Е. В. не могъ прибыть ранѣе, потому что принималъ и отправлялъ депеши изъ Севъ-Клу.

— Решидъ-Паша, возвратившійся недавно изъ Лондона, отправляется сегодня съ Ахмедъ-Пашею въ Марсель, откуда, на приготовленномъ для него пароходѣ отправится въ Константинополь.

— Работники возстаютъ противъ повышенія цѣны хлѣба, а въ особенности на предмѣстїи Св. Антонія. Вчера значительное число поденщиковъ собралось на площади Grève и объявили: что не будутъ работать если имъ не увеличатъ платы.

— И въ этомъ году, въ день именинъ Наполеона, Вандомская колонна, какъ и въ предшествовавшіе года, украшена была цвѣтами.

— Четыре образцовыя роты егерей, вооруженныхъ ударными ружьями (*fusil de guerre à piston*), въ первый разъ въ массѣ, будутъ пробовать эти ружья, въ лагерѣ подъ Фонтенебло. Тамъ будутъ также пробовать огнестрѣльное оружіе, изобрѣтенія Г. Дельвина.

мienne, дане pośrednikowi przez właścicieli z ich podpisem i poświadczeniem dwóch osób, chociażby pisane były na prostym papierze i nientwierdzone sądowym porządkiem, przez właścicieli odmienione bydź nie mogą, bez spólnego ich i pośrednika zgo-
dzenia się.

16) Jeżeliby, oprócz zamiany gruntów, zrobione były inne jakiekolwiek między właścicielami transakta, jak na przykład: o prawie wodopoju, o przepędzaniu bydła, o terminie, w przeciągu którego powinni bydź przesiedleni włościanie, albo las wyrąbany, o oznaczaniu pieniężnego wynagrodzenia i tym podobne: tedy i te transakta, przyjmować do nieodmiennego spełnienia, byleby tylko nie były przeciwne prawom i nie naruszały prawa osób, które nie były uczestnikami takowego transaktu.

17) Plenipotencye, dane przez właścicieli, którzy sami przy polubownych działach i rozgraniczeniach nie będą, powinny bydź pisane podług ustanowionej formy, z wyrażeniem w nich, tak przedmiotu plenipotencyi, jako i tego, że przeciwko wszystkim czynności plenipotenta, zgodnie z tą plenipotencyą, aktor zaprzeczać nie będzie. Jeżeliby plenipotencya, dla niedokładności lub niejasności, nie odpowiadała celowi, tedy pośrednik, zaleciwszy ułożyć projekt takiej plenipotencyi w należytych kształcie, odsyła ją do właściciela z żądaniem przystania, w terminie prawem od liczby wiorst ustanowionym, nowej plenipotencyi w zamian starej.

(*Dokończenie nastąpi.*)

WIA DOM OŚ CI Z A G R A N I C Z N E.

A U S T R Y A.

Wiedeń, 16 go Sierpnia.

Od nadejścia ostatniej Turckiej poczty, w wielkiem pytaniu co do spraw Wschodnich, nie mamy żadnych wiadomości. Pewnie oczekują odpowiedzi Mehmed-Alego na ostatnie warunki, które mu Dywan przesał. Krążenie gońców, między dworem tutejszym, a całęrema innemi wielkimi mocarstwami, na czas niejaki przerwane zostało. — Podczas krótkiego pobytu w Wiedniu, miewał Hr. Ficquelmont częste narady z Xięciem Kancelerzem państwa, tudzież z Posłami: Angielskim i Francuzkim, po czym wyjechał do Aix w Sabaudyi, zkąd swą małżonkę odprowadzi do Neapolu. Nie wiadomo kiedy pomieniony Hrabia, powróci do Petersburga.

— Arcy-Xiążę Fryderyk, który krążył na wodach Greekich, dowodząc korwetą *Karolina*, zawinął do Tryestu, i na dni kilka przybył do Wiednia.

— Piszą z Komorn (w Węgrzech): Nasze miasto dozna wielkich zmian; Cesarz bowiem, podczas swego tu pobytu, raczył na ten cel przeznaczyć 5 milionów reńskich.

Dnia 17.

Arcy-Xiąże Françoiszek, wyjedzie 22-go b. m. do Lwowa, na ćwiczenia wojenne, a ztamtąd uda się z licznym i świetnym orszakiem do Petersburga. We Wrześniu, Arcy-Xiążna Zofia zwiedzi Tegernsee, zkąd ją odwiezie małżonek za swym powrotem. (*G. R. K. P.*)

F R A N C Y J A.

Paryż, d. 17 Sierpnia.

Wczora o godzinie trzeciej z południa, przybył Król do Tuileryów, gdzie już od godziny 12-oj Ministrowie obradowali. Wcześniej przyjazd Monarchy, wstrzymany był przyjmowaniem i wysyłaniem ważnych z St. Cloud depeszy.

— Reszyd-Basza, który niedawno przybył z Londynu, wyjeżdża dzisiaj z Achmet-Baszą do Marsylii, zkąd na przygotowanym dla siebie parostatku puści się do Stambułu.

— Podwyższenie ceny chleba, zrzędziło wzburzenie między klaszą wyrobniczą, a szczególnie przedmiocie S. Antoniego. Wczora rano zgromadziła się znaczna liczba wyrobników na placu Grève, oświadczając, że pracować nie będą, jeżeli nie będzie podwyższona płaca dzienna.

— Tak jak lat poprzedzających, równie i w tym roku, uwieńczono kwiatami kolumnę Wandomską, w rocznicę imienia Napoleona.

— Cztery wyborowe kompanie strzelców, uzbrojone strzelbami pistonowymi (*fusil de guerre à piston*), po raz pierwszy w massie czynić będą doświadczenia z tą bronią, w bozie przy Fontainebleau. Broń palna wy-

— Префектъ полиціи повторилъ приказъ, чтобы всѣ оружейники сняли курки съ находящагося въ ихъ лавкахъ огнестрѣльнаго оружія. Наряжено даже слѣдствіе, чтобы удостовѣриться, исполнили-ли они это приказаніе.

— Въ послѣднія двѣ недѣли часто бываютъ ночью нападенія, что приписываютъ повышеію цѣны хлѣба.

— Персидскій Посланникъ Гуссейнъ-Ханъ, выѣзжаетъ изъ Парижа 20 с. м. въ Тегеранъ. Онъ везетъ Шаху драгоценныя подарки. Маршалъ Жераръ, старшій сынъ коего назначенъ секретаремъ чрезвычайнаго Французскаго посольства въ Персіи, давалъ обѣдъ для Гуссейнъ-Хана.

— Герцогъ и Герцогиня Орлеанскіе, прибыли 12 с. м. въ Поатье, гдѣ Герцогъ смотрѣлъ ученье мѣстной національной гвардіи и расположеннаго тамъ драгунскаго полка.

— Въ *Indicateur de Bordeaux* пишутъ, что чрезъ 10 или 12 дней, Министры обнародуютъ постановленіе объ уменьшеніи пошлины съ колоніальнаго сахара.

— Въ *Bois de Meudon* взорвало на воздухъ фабрику зажигательныхъ спичекъ; зданіе совершенно разрушено, а камни разбросало на 30 сажень въ боки.

— Во время пробы пѣсы, которую должны были играть четвероногіе артисты Г-на Амбурга, на Театрѣ при *Porte St. Martin*, левъ, непривыкшій къ музыкѣ, сошелъ со сцены и началъ прогуливаться по ложахъ. Г-нъ Амбургъ догналъ его, схватилъ за гриву и привелъ на сцену. Полиція однакоже приняла мѣры, чтобы подобное происшествіе не повторилось.

— Муниципальный совѣтъ города Э, въ коемъ родился Г-нъ Тьеръ, постановилъ соорудить въ залѣ библіотеки мраморный бюстъ своего соотечественника.

— Изъ Тулона пишутъ, что Французскій постъ при берегахъ Каталоніи, непрерывно подкрѣпляютъ, и 12 текущаго мѣсяца отправился туда военный бригъ. (О. Г. Ц. П.)

20 Августа.

По газ. *Constitutionnel* Король сообщилъ Совѣту Министровъ, что онъ назначилъ Генерала Бодрана къ тому, чтобы отправиться въ Константинополь съ поздравленіемъ юнаго Султана съ восшествіемъ его на престолъ.

— Баронъ Алле де Сипре, назначенный Посланникомъ въ Мексиканскую республику, вчера прибылъ сюда.

— Решидъ-Паша собрался уже въ путь въ Константинополь. Ахметъ-Фети-Паша отправится туда же не прежде какъ подъ конецъ этого мѣсяца.

— Восторгъ и радостныя ощущенія произведенныя прибытіемъ Герцога и Герцогини Орлеанскихъ въ Бордо, продолжались также и 18 ч. с. м. По этому поводу въ честь ихъ данъ былъ на биржѣ балъ, во время коего болѣе 10,000 чел. собралось около зданія. Герцогъ и Герцогиня приказали употребить сумму въ 40,000 фр. на выкупъ самыхъ необходимыхъ предметовъ, заложенныхъ въ ломбардъ и на ежедневную раздачу хлѣба во время ихъ пребыванія.

— Вчера вечеромъ у Министра Публичнаго Просвѣщенія былъ большой балъ, на коемъ находились также и воспитанники здѣшнихъ Гимназій, получившіе первую, или двойную награду. По этому поводу и Герцогъ Омальскій былъ приглашенъ. Сегодня и Король въ Ст. Клу дастъ такойже балъ.

— Достойно можетъ быть вниманія, что при раздачѣ наградъ въ нынѣшнемъ году для Гимназій, одинъ цвѣтной юноша изъ Французскихъ колоній, получилъ двѣ первыя награды по риторикѣ.

— Слышно, что бригъ *la Flèche* отправится къ Сенегалу, *la Victorieuse* на южное море, *Grenadier* въ Мексику. — Говорятъ, что одинъ Вице-Адмиралъ приметъ главное начальство надъ эскадрою Адмирала Лалаанда и Контръ-Адмирала Сюссъ.

21 Августа.

Король, Королева и другіе члены Королевскаго семейства, сегодня вечеромъ въ 9 часовъ отправятся въ замокъ Э. Небольшая флотилія, состоящая изъ казенныхъ пароходовъ *Велосъ* и *Тоннеръ*, изъ Королевской яхты *Королева Амалия* и многихъ прибрежныхъ судовъ, во время пребыванія Его Кор. Величества въ замокъ, будутъ стоять при Э.

(A. P. S. Z.)

Белгія.

Брюссель, 18-го Августа.

Изъ Остенде пишутъ, что Г-нъ Тьеръ съ своею супругою и ея родителями прибылъ туда 15 с. м. Г-жа Тьеръ будетъ купаться въ морѣ. Наружность бывшаго Министра весьма измѣнилась. Онъ вѣроятно нездоровъ и съ виду очень постарѣлъ.

наказу P. Delvigne, мабыдъ также пробована.

— Префектъ Полициі повторилъ розказъ, aby рушникарзе poodejmowali furki od palnej broni, znajdujacej się w ich składach. Do wielu rušnikarzy, zostano śledztwo dla zapewnienia się, czy wypełnili dane im zalecenie.

— Od dwóch tygodni przytrafiają się nader częste napady nocne, które przypisują podwyższonej cenie chleba.

— Posel Szacha Perskiego, Hussein-Chan, wyjedzie z Paryża 20 b. m., udając się do Teheranu. Bierze z sobą kosztowne podarki dla swego Monarchy. Marszałek Gérard dawał dla pomienionego posta świetny obiad, z powodu, że najstarszy syn jego, sprawować będzie urząd Sekretarza przy nadzwyczajném Francuzkiem do Persyi poselstwie.

— Xięstwo Orleanſcy przybyli w dniu 14 b. m. do Poitiers, gdzie Xiąże musztrował miejscową gwardyą narodową i półk dragonów, stojący tamże osadą.

— *Indicateur de Bordeaux* donosi, że za dni 10 lub 12 Ministrowie ogłoszą postanowienie, zniżające cło od cukru trzcinowego.

— Fabryka zapalek w *Bois de Meudon* wyleciała na powietrze. Budynek został zupełnie zniszczony, a kamienie o 30 sążni rozrzucone.

— Podczas próby sztuki, która miała być wystawioną przez czteronożnych artystów P. Amburgh, w teatrze *Porte St. Martin*, lew, nieprzyzwyczajony do muzyki, wyszedł ze sceny i zaczął przechadzać się po łóżach; P. Amburgh udał się za nim natychmiast, ujął za grzywę i na scenę odprowadził. Policya jednak przedsięwzięta środki ostrożności, żeby się podobny wypadek nie powtórzył.

— Rada muniicypalna miasta Aix, rodzianego miejsca P. Thiers, uchwaliła postawienie w sali bibliotecznej marmurowego popiersia swego spółziomka.

— Donoszą z Tuluzy, że stacya Francuzka przy brzegach Katalonii, ciągle jest wzmacniana, bo i 12 b. m. odpłynął tam bryg wojenny.

(G. R. K. P.)

Dnia 20.

Podług gazety *Constitutionnel*, Król uwiadomił radę Ministrów, iż Jenerała Baudrand przemaszył do Konstantynopola, dla powinsztowania Sultanowi wstąpienia na tron.

— Baron Allé de Cipré, mianowany Postem do Rzeczypospolitej Meksykańskiej, wczora tu przybył.

— Reszyd-Basza wybrał się już w podróż do Konstantynopola, Achmet-Feti-Basza wyjedzie tamże dopiero pod koniec tego miesiąca.

— Radośnie uniesienia, okazane z powodu przybycia Xięcia i Xiężny Orleanſkich do Bordeaux, ciągle tam jeszcze trwały aż do 18-go t. m. — Z tego powodu, na ich uczczenie dany był bal w giełdzie, podczas którego, więcejdziesięciu tysięcy ludzi zebrało się byto około tego gmachu. Xiąże i Xiężna, rozkazali użyć summy 40 tysięcy frankow na wykupienie najpotrzebniejszych rzeczy, danych w zakład Lombardowi i na codienne rozdawanie chleba przez czas ich bawienia.

— Wczora wieczorem, u Ministra Oświecenia, był wielki bal, na którym znajdowali się także i uczniowie tutejszych Gimnazjow, którzy otrzymali pierwszą, lub podwójną nagrodę. Z tego powodu i Xiąże Aumale był zaproszony. Dzisiaj Król daje także bal w S. Cloud.

— Godnem może być uwagi, że przy rozdawaniu nagrod w roku teraźniejszym dla Gimnazjow, jeden młodzienc kolorowy z osad francuzkich, otrzymał dwie nagrody z krasomówstwa.

— Słychać, że bryg *la Flèche* popłynie do Seregalu, *la Victorieuse* na ocean Południowy, *Grenadier* do Meksyku. Mówią, że pewny Vice-Admirał obejmie dowództwo eskadry Admirała Lalande i Kontr-Admirała la Susse.

Dnia 21

Król, Królowa i inni członkowie familii królewskiej, dzisiaj wieczorem o godzinie 9-taj, wyjadą do zamku Eu. Flotyła, złożona z parochodow rządowych, *Veloce* i *Tonnere*, królewskiego jachtu *Królowa Aмалия* i wielu przybrzeżnych statkow, przez czas bawienia królewskiego w zamku, będzie stała pod Eu.

(A. P. S. Z.)

Белгія.

Bruxella, 18 Sierpnia.

Donoszą z Ostendy, że P. Thiers z małżonką i jej rodzicami, przybył tam 15 b. m. Pani Thiers używać będzie wód morskich. Twarz byłego Ministra, jest wielce zmieniona; zdaje się, że cierpi na zdrowiu, gdyż się mocno postarzał.

— На сихъ дняхъ произошли безпорядки въ Вербве. Триста поденщиковъ требовали пониженія цѣны на хлѣбъ 20 сантимами. Жандармы прибыли немедленно, чтобы разсѣять ихъ. Дальнѣйшія подробности неизвѣстны. (О.Г.Ц.П.)

А н г л и я.

Лондонъ, 17-го Августа.

Къ 29 Августу ожидаютъ здѣсь возвращенія Французскаго Посланника Гр. Себастьяни. По случаю умножившихся дѣлъ Французскаго посольства назначены состоять при посольствѣ: виконтъ Лабривъ и Г-въ де Водейль.

— Изъ мануфактурныхъ городовъ получены извѣстія, что главный Советъ (Convent) Хартистовъ произвелъ сильное волненіе между работниками, постановивъ, чтобы начиная съ 12 с. м. работа была на три дни прѣостановлена, и чтобы дни сіи посвящены были для сходабищъ. Кроме непріятныхъ происшествій, случившихся въ Бирмингемѣ, Манчестерѣ и Ноттингемѣ, было также возмущеніе въ Бурѣ, Рочделѣ, Гейвудѣ и другихъ мѣстахъ, потому поводу, что нѣкоторые работники хотѣли принудить другихъ оставить работу, въ дни, въ которые запрещено ссвѣтомъ работать.

— 74 пушечный линійный корабль *Benbow* получилъ предписаніе выйти въ Средиземное море; туда же отправился паровой фрегатъ *Gorgon*, съ депешами къ Адмиралу Стопфорду.

— Въ минувшій Вторникъ, Королева правила въ аудіенціи Лорда-Мера города Лондона, шерифовъ и двухъ альдермановъ.

— Недавно Герцогъ Веллингтонъ объявилъ въ Верхней Палатѣ, что весьма неразсудительно выведены войска изъ Ирландіи, потому, что тамъ шайка поджигателей можетъ произвести безпорядки.

— Въ Линкольскомъ, Кембриджскомъ и Бедфордскомъ Графствахъ, дѣламы были опыты осушки болотъ посредствомъ паровъ; опыты сіи увѣщались полнымъ успѣхомъ. Паровая машина въ 10 силъ достаточно для осушки тысячи десятины болотистой земли. Въ случаѣ проливныхъ дождей, посредствомъ паровой машины, можно отвести воду, а въ случаѣ засухъ, спустить шлюзы. Осушка одной десятины обходится 2½ шиллинга, а строеніе и машины стоятъ по расчету около 20 шиллинговъ на десятину.

— Въ *Times* пишутъ слѣдующее: Мы получили письма изъ Константинополя, въ коихъ увѣдомляютъ, что измѣна Капудана-Пашы была слѣдствіемъ его опасеній за собственную жизнь. Полагая, что Султанъ Махмудъ выздоравливалъ, онъ доносилъ ему, что Паша Хозревъ и Галиль отмѣняли полученное имъ приказаніе выйти съ флотомъ. Доносеніе это получено въ Константинополѣ по смерти Султана и попало въ руки Хозрева и Галиля, и Пашу ожидала незавидная участь, еслибы онъ не избавился отъ ихъ власти. (О.Г.Ц.П.)

И с п а н і я

Мадридъ, 7-го Августа.

Графъ Офалія ежедневно посѣщаетъ Королеву, хотя и не участвуетъ въ совѣщаніяхъ Министровъ.

— Изъ Байонны пишутъ, что всѣ поселеніе близъ Пиренейскихъ границъ поддали оружіе противъ Генерала Марото.

— Изъ Арлеа извѣщаютъ отъ 11 Августа, что одна рота 11 Наварскаго баталіона, выступила изъ Вера, когда 5-й Наварскій баталіонъ вторгся туда, и что Генераль Эліо надѣется усмирить мятежниковъ безъ кровопролитія. Офицеры 5-го баталіона не участвовали въ мятежѣ, и всѣ находились въ свѣтъ Генерала Эліо.

— Изъ Байонны пишутъ отъ 14 Августа: „Депеши присланныя отъ Кабреры въ Толосу, касаются полученнаго имъ приказа объ удаленіи отъ себя извѣстнаго Аріаса Тежеиро. Кабрера увѣдомляетъ, что не только исполнилъ данный ему приказаніе, но и всѣ другія распоряженія Донъ-Карлоса охотно исполнить. Полковникъ Арнао, который привезъ помянутыя депеши, назначенъ бригаднымъ начальникомъ.“

— Изъ Урдаса пишутъ отъ 12 Августа, что возмущеніе 5-го Наварскаго баталіона не удалось. Донъ-Карлосъ жилъ въ Лесака, гдѣ намѣревался непременно усмирить мятежниковъ, для чего и соединилъ свои войска съ отрядами Генераловъ Эліо и бригаднаго начальника Итзарбе. (О.Г.Ц.П.)

Е г и п т ѣ.

Александрія, 26-го Іюля.

Люди получающіе вѣрныя извѣстія утверждаютъ, что остатки войскъ Гафизъ-Пашы совершенно разбиты Курдами, и онъ самъ лишился жизни. Сверхъ того, Курды захватили всѣ военныя припасы и казну, въ коей было 17,000 мышковъ. И-

— Przed kilką dniami, zasły zaburzenia w Verviers. Trzysta robotników domagało się zniżenia ceny chleba o 20 centymów. Natychmiast przybyli żandarmerowie, w celu ich rozproszenia. Dalsze szczegóły nie są wiadome. (G.R.K.P.)

А н г л и я.

Лондонъ, дня 17 Сierпня.

Посолъ Французскій, Hr. Sebastiani, сподизеваны jest tu z powrotem 29 Sierpnia. Z powodu znacznie pomnożonych interesów Poselstwa Francuzkiego, mianowano urzędnikami tegoż Poselstwa, Vice-Hrabiego Labriffe i P. de Vaudenil.

— Z miast fabrycznych nadchodzą wiadomości, że rada główna Chartystów (Convent), sprawiła wielkie między robotnikami zaburzenie, stanowiąc, aby od dnia 12 b. m. wszelka robota była przez trzy dni zawieszona, a dni pomienione poświęcono schadzkom. Prócz nieprzyjemnych wypadków w Birmingham, Manchester i Nottingham, zasły rozruchy: w Bury, Rochdale, Heywood i innych miejscach, z powodu, że niektórzy rzemieślnicy chcieli zmusić innych do porzucenia pracy, jako w dniach tych zakazanej przez główną radę.

— Okręt liniowy *Benbow*, o 74 działach, otrzymał rozkaz wypłynąć na morze śródziemne. Tam udała się także parowa fregata *Gorgon*, wioząc depesze dla Admirala Stopford.

— W zasły wtorek, udzieliła Monarchini posłuchanie Lordowi-Majorowi miasta Londynu, szeryfom i dwóm aldermanom.

— Niedawno oświadczył Xiążę Wellington w Izbie Wyższej, że wyciągnięcie wojk z Irlandyi jest wielce nierozważnem, bo w tym kraju łatwo wybuchnąć może sprzysiężenie się podpalaczy.

— W hrabstwach: Lincoln, Cambridge i Bedford, czyniono doświadczenia osuszania trzęsawisk za pomocą pary; próby zostały szczęśliwym uwieńczzone skutkiem. Machina parowa o sile 10, jest dostateczną do osuszenia tysiąca morgow gruntu. W razie gwałtownej ulewy, machina parowa może odprowadzić wodę; przy ciągłych zaś suszach, można puścić sluzę. Koszt osuszenia jednego morgu wynoszą 2½ szylinga. Zakład sam, licząc w to budowle i machiny, ledwie 20 szylingow na morg jeden kosztuje.

— Pisze *Times*: Odebraliśmy listowne doniesienie ze Stambułu, że zdrada Kapudana-Baszy, była skutkiem obawy o własne życie. Sądząc bowiem, że Sultan Mahmud wyzdrowiał, doniósł mu, iż Baszowie, Chozrew i Halil cofnęli dany mu rozkaz do wypłynienia z floty. Pismo to, przybywszy do Stambułu po śmierci Sułtana, wpadło w ręce Chozrewa i Halila; los zaś Kapudana-Baszy byłby bardzo niepewnym, gdyby się był pozostał pod ich władzą. (G.R.K.P.)

H i s z p a n i a.

Мадридъ, 7-го Сierпня.

Hr. Ofalia bywa teraz codziennie u Królowej, lubo nie ma udziału w naradach Ministrów.

— Podług listow z Bayonny, wszyscy włóścianie przy granicach Pirenejskich mieli się wziąć do broni, oświadczając się przeciw Marocie.

— Piszą z Arda pod dnem 11 Sierpnia, że jedna kompania 11 batalionu Nawarskiego, wyszła z Vera wówczas, kiedy tam wkraczał piąty batalion Nawarski, i że Jenerał Elio ma nadzieję przywrócić wicherzycieli do porządku, bez krwi rozlewu. Oficerowie 5 batalionu, nie mieli udziału w rokoshu; owszem wszyscy znajdują się w orszaku Jenerała Elio.

Piszą z Bayonny pod dnem 14 Sierpnia: „Depesze Kabrery, nadeszły do Tolazy, ściągają się do udzielonego mu rozkazu, aby z sąsiedztwa swego oddalił znanego Ariasa Tejeiro. Kabrera donosi, że nie tylko wypełnił dane mu rozkazy, ale i wszelkie inne polecenia D. Karlosa ochocho wykona. Półkownik Arnao, który pomienione depesze przywiózł, mianowany został Jenerałem brygady.“

— Listy z Urdax z dnia 12 Sierpnia opiewają, że bunt piątego batalionu Nawarskiego zupełnie się nie udał. D. Karlos bawił w Lesaca, gdzie stale zamierzył przywieść burzycieli do posłuszeństwa. W tym celu, połączył się z Jenerałem Elio i Jenerałem brygady Itzarbe. (G.R.K.P.)

Е г и п т ѣ.

Александрія, 26 Lipca.

Osoby, które zwykle świadome są rzeczy, donoszą, że szczątki wojska Hafiza Baszy, zupełnie od Kurdów pokonane zostały, i że on sam życie utracił. Prócz tego Kurdowie zabrali wszystkie zapasy wojenne i kasę, w której znajdowało się 17,000 kies. Ibrahim;

брагмъ-Паша все стоитъ въ Марашъ. Въ другомъ письмѣ пишутъ, что Гафасу-Пашъ удалось спастись бѣгствомъ съ небольшою числомъ своихъ войскъ. Три главнѣйшіе изъ Турецкихъ линійныхъ кораблей, входя въ здѣшнюю гавань, должны были снять вооруженіе, и говорить, что со всѣхъ Турецкихъ кораблей вооруженіе будетъ снято. Изъ Константинополя прибыли къ Вице-Королю два Татарина, неизвестно еще съ какими извѣстіями. Разливъ Нила начинается, и есть надежда, что урожай будетъ хорошъ.

— Турецкій флотъ, спустя нѣсколько дней, послѣ присоединенія къ Египетскому флоту, сталъ на якорь близъ Марбуга. Египетскій флотъ установился по вѣтру выше Турецкаго, и слѣдовательно по своей позиціи, господствуетъ надъ Турецкимъ флотомъ; притомъ же Египетскій флотъ стоитъ въ боевомъ порядкѣ, а Турецкіе корабли въ такомъ положеніи, что всякое свободное движеніе почти для нихъ не возможно. Въ послѣдствіи, послѣ нѣсколькихъ совѣщаній съ Англійскимъ Консуломъ, Мегмедъ-Али позволилъ Турецкимъ кораблямъ, войти въ Александрійскую гавань, какъ для обезпеченія ихъ на случай бури, такъ и для удобнѣшаго снабженія водою. Приказаніе это исполнено, и теперь цѣлый Турецкій флотъ стоитъ въ гавани. У флота взяты порохи, подѣ предлогомъ, что опасно оставлять оный на корабляхъ; часть орудіи также снята, для облегченія кораблей отъ тяжести; сего дня снимаютъ часть парусовъ, потому, что они не нужны для флота въ гавани; казну флота, состоящую изъ 850,000 рейнск. гульденовъ, также взяли, подѣ предлогомъ, что оную могли бы взять кто другой; выпажъ переодѣваютъ по Египетски, утверждая, что прежняя одежда была цвѣтомъ Султана; вводятъ новый порядокъ службы, утверждая, что Вице-Король обращаетъ на это особенное вниманіе; словомъ, Мегмедъ-Али намѣренъ оставить флотъ у себя, полагая, что гораздо лучше, чтобы онъ остался у него, нежели въ другихъ рукахъ, и о возвратѣ флота нечего и думать. Мегмедъ-Али не возвратитъ того, что уже у него въ рукахъ; такъ онъ поступаетъ, и такъ всегда поступать будетъ. Впрочемъ онъ говорить, что флотъ принадлежитъ не ему, а Султану, и что всѣ распоряженія по сему предмету дѣлаетъ онъ, желая угодить своему властелину; но мы по опыту знаемъ, что значать эти сладкія слова.

(О.Г.Ц.П.)

Турція.

Константинополь, 7-го Августа.

Его Королевское Высочество Принцъ Жуанъ-Вильгельмъ, вчера поутру прибылъ въ здѣшнюю столицу на Французскомъ пароходѣ *Палинг* и былъ принятъ отъ имени Султана Ферикъ Намикъ Пашею.

— Того же числа прибылъ сюда Адъютантъ Его Величества Императора Всероссийскаго, Полковникъ Гвардіи Графъ Адамъ Ржевускій, чтобы вручить Султану отъ имени своего Монарха поздравительное письмо по поводу возшествія на престолъ Его Высочества.

— Министръ Резидентъ Соединенныхъ Штатовъ Комодоръ Портеръ, и Королевскій Белгійскій Министръ Резидентъ Баронъ Беръ, на дняхъ прибыли сюда, первый по дорогѣ изъ Смирны, послѣдній чрезъ Галачь.

— Двѣ корветты и одинъ пароходъ, составившія Капудановъ Пашею въ Родосъ, чтобы за асти съ нужными припасами, получивъ извѣстіе объ отплытіи Великаго Адмирала въ Александрію, отправились обратно въ Константинополь и недавно вышли въ Босфоръ.

— Откомандированный къ Капуданъ-Пашѣ, Королевско-Англійскій морской офицеръ Капитанъ Валкеръ, возвратился сюда на Англійскомъ пароходѣ изъ Александріи.

— Состояніе общественнаго здоровья здѣсь постоянно благопріятно. (А.Р.С.З.)

Іосифъ Эльскеръ, Ректоръ бывшей Варшавской Консерваторіи, сочинитель многихъ оперъ и другихъ музыкальных твореній, въ проѣздѣ своемъ изъ С. Петербурга, имѣетъ намѣреніе, вскорѣ разыграть въ здѣшнемъ городѣ, вмѣстѣ съ Г. Шмидковымъ, большую церковную Ораторію, подѣ заглавіемъ: *Страсти Господни, или Торжество Евангеліи*.

Баша ciągle stoi w Marasz. W innym mieście donoszą, że powołał się Hafiz-Baszy ratować się ucieczką, z małą garstką swoich. Trzy największe tureckie okręty liniowe, przy wejściu do tutejszego portu, zmuszone były rozbroić się. Mówią także, że wszystkim okrętom tureckim, uzbrojenie odjęte zostanie. Przybyło tu ze Stambułu dwóch Tatarów do Wice-Króla; nie wiadomo jednak co przywieźli. Woda w Nilu przybywa; jest zatem nadzieja żniw pomyślnych.

— Flota Turecka, w kilka dni po połączeniu się z flotą Egipską, zarzuciła kotwice w bliskości Marasutu. I Egipska to samo uczyniła, lecz wybrała stanowisko z wiatrem; tym tedy sposobem panuje niejako nad flotą Turecką. Prócz tego, flota pomieniona rozstawiona jest w szyku bojowym, gdy tymczasem okręty Tureckie są z sobą pomieszane i każde dowolne poruszenie byłoby im prawie niepodobne. Później dopiero i po kilku naradach z konsulem Angielskim, pozwolił Mehmed-Ali wpuścić okrętom Tureckim do portu Alexandryi, już to dla zabezpieczenia ich od burzy, już dla łatwiejszego zaopatrzenia wodą. Rozkaz ten wykonano i dziś cała Turecka flota stoi w porcie. Odebrano jej proch, utrzymując, że mógłby być dla niej niebezpiecznym; zabrano część dział, dla ulżenia ciężaru; dziś zdejmują część żagli, z powodu że stojąc w porcie, żagli nie potrzebuje; wzięto jej kasę, złożoną z 850,000 reńskich, dając przyczynę, że kto inny mógłby zabrać tę sumę; przebierają osadę po egipsku, utrzymując, że dawniejszy stroj jest barwą Sultana; urządzają służbę na inny sposób, bo Wice-Król powiada, że na nią główną zwraca baczość; słowem, Mehmed-Ali chce flotę zatrzymać, gdy sądzi, że jest lepiej, żeby była w jego, niż w czyjś innej ręku. O jej zwroceniu ani można myśleć. Co Mehmed-Ali posiada, tego nie odda; tak działał i tak działać będzie. Wprawdzie mówi, że flota, nie do niego, ale do Sultana należy, i że to, co jej świadczy, czyni w zamiarze przysłużenia się swemu panu: wiemy atoli z doświadczenia, co te jedwabne słowa znaczą. (G.R.K.P.)

Турція.

Stambul, 7 go Sierpnia.

Jego Królewska Wysokość Xiążę Joinville, wezora rana przylżył do tutejszej stolicy na francuskim statku parowym *Papin* i był powitany w imieniu Sultana przez Ferik Namik Baszę.

— Tegoż dnia przybył tu Adjutant Najjaśniejszego Cesarza Jego Mości Wszech-Rossyjski, Półkownik Gwardyi Hrabia Adam Rzewuski, dla wręczenia Sultanowi, w imieniu swojego Monarchy, list z powinowaniem Jego Wysokości wstąpienia na tron.

— Minister Rezydent Stanow Zjednoczonych Kommodor Porter i Minister Rezydent Króla Jmci Belgów Baron Behr, temi dniami tu przybyli, pierwszy w podróży ze Smirny, a ostatni przez Galacz.

— Dwie korwety i jeden parochod, zostawione przez Kapudana-Baszę u wyspy Rodu, dla opatrzenia się w potrzebne zapasy, otrzymawszy wiadomość o wypłynieniu Wielkiego Admirała do Alexandryi, poszły na powrót do Konstantynopola, i niedawno do Bostoru weszły.

— Przydany Kapudanowi Baszy Oficer marynarki Angielskiej, Kapitan Walker, powrócił tu na angielskim parochodzie z Alexandryi.

— Stan publicznego zdrowia, ciągle tu jest pożądanym. (A.P.S.Z.)

Józef Elsner, Rektor byłego Konserwatorium Warszawskiego, Kompozytor wielu oper i innych dzieł muzycznych, w przejeździe swoim z St. Petersburga, ma zamiar wkrótce w tutjszym mieście dać wspólnie z J. Panem Schmidkoff wielkie Oratorium Kościelne — pod tytułem: *Cierpienia Jezusa Chrystusa, czyli Tryumf Ewangelii*.